

Liite

Luolavuoren koulun ohjaussuunnitelma

1. Oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet

Oppilaanohjauksella on keskeinen merkitys sekä oppilaiden, koulun että yhteiskunnan näkökulmasta. Ohjaustoiminta muodostaa koko perusopetuksen ajan kestävän, perusopetuksen jälkeisiin opintoihin ulottuvan jatkumon.

Luolavuoren koulun yläkoulun oppilaat kuuluvat erityisen tuen piiriin. Erityisen tuen tehtävänä on tarjota oppilaalle kokonaisvaltaista ja suunnitelmallista tukea, siten että oppilas voi suorittaa oppivelvollisuutensa ja saa valmiudet opintojen jatkamiselle peruskoulun jälkeen. Erityisen tuen ohjaus painottuu pienryhmäohjaukseen ja henkilökohtaiseen ohjaukseen. Opetus toiminta-alueittain (TOI)- opetussuunnitelman mukaan opiskelevilla oppilailla oppilaanohjauksen sisältöjä opetellaan päivittäisten taitojen, sosiaalisten taitojen ja kielen ja kommunikaation osa-alueilla. Ohjaus on aina tiivistä yhteistyötä eri henkilöstöryhmien välillä.

2. Toimintatavat

Luokat 1-2 Koululaiseksi kasvaminen

Oppilaita ohjataan tunnistamaan omat vahvuutensa ja tapansa oppia ja toteuttamaan näitä taitoja sekä itsenäisesti että vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Rohkaisevalla ohjauksella vahvistetaan oppilaan luottamusta mahdollisuuksiinsa. Huomioidaan oppilaan kiinnostuksen kohteet ja työskentelytavat. Oppilaan tavoitteena on ymmärtää valintojensa merkitys sekä itselle että muille. Varhaiskasvatuksen ja koulun henkilöstö ohjaa oppilaita yhteistyöhön.

Luokat 3-6 Oppijana kehittyminen

Edellä mainittujen tavoitteiden lisäksi oppilaita ohjataan myönteiseen asenteeseen työtä ja työelämää kohtaan. Vanhempainyhdistyksen ja muiden yhteistyötahojen kanssa toimiminen tarjoaa oppilaille mahdollisuuksia oppia yrittäjämäistä toimintatapaa. Elämyspolun yhteydessä oppilas saa työelämään ja yrittäjyyteen liittyviä kokemuksia esim. retkillä ja vierailuilla.

Luokat 7-9 Yhteisön jäsenenä kasvaminen

Ohjataan jokaista oppilasta edelleen kehittämään oppimaan oppimisen taitojaan ja opiskelunvalmiuksiaan. Autetaan oppilaita hahmottamaan valintojen vaikutusta opintoihin ja tulevaisuuteen, selkeytetään opiskeltavien oppiaineiden merkitystä jatko-opintojen ja työelämätaitojen kannalta, laajennetaan oppilaiden käsityksiä työelämästä, työtehtävistä, yrittäjyydestä ja tulevaisuudenosaamistarpeista. Kehitetään oppilaiden valmiuksia selviytyä muuttuvissa elämäntilanteissa, opintojen siirtymävaiheissa sekä työuran siirtymissä. Ohjataan oppilaita käyttämään ja hyödyntämään erilaisia tieto-, neuvonta- ja

ohjauspalveluja. Vahvistetaan oppilaiden toimijuutta ja oma-aloitteisuutta koulutus- ja uravalintojaan koskevassa päätöksenteossa. Tarjotaan oppilaille tietoa ja tutustumismahdollisuuksia perusopetuksen jälkeisiin koulutus- ja opiskeluvaihtoehtoihin yhteistyössä vastaanottavan oppilaitoksen sekä huoltajien kanssa. Edistetään opintojen loppuun saattamista, tuetaan siirtymistä perusopetuksen jälkeisiin opintoihin.

3. Työn- ja vastuunjako

Koulun ohjaustoimintaan osallistuvat kaikki ohjaus- ja opetustyötä tekevät henkilöt. Monipuoliset vierailijat koulussa sekä vierailut koulun ulkopuolella tutustuttavat oppilaita uudenlaisiin mahdollisuuksiin soveltaa oppimaansa omassa elämässään. Oppilaanohjauksen yhteistyö kodin ja koulun välillä toteutuu huoltajatapaamisten, arviointikeskustelujen ja tiedotustyön kautta. Ohjauksen keskeiset tehtävät ovat oppilaan kasvun ja kehityksen tukeminen, opiskelutaitojen ja oppimisen ohjaus ja elämän suunnittelun ja uravalinnan ohjaus.

Luokanopettaja ja erityisluokanopettaja

Luokanopettajien ja erityisluokanopettajien vastuulla on oppilaan oppimisen ja opiskelun ohjaus. He huolehtivat oppilaiden koulunkäynnin sujumisesta. He seuraavat luokan ilmapiiriä, luovat luokkaansa myönteistä yhteishenkeä ja puuttuvat mahdollisiin ristiriitoihin ja kiusaamiseen viipymättä. He seuraavat luokan tuntimerkintöjä Wilmasta ja tukevat oppilaita kohti toivottavia toimintamalleja. He järjestävät luokkansa arviointi- ja kehityskeskustelut sekä seuraavat oppilaan säännöllistä koulunkäyntiä. Luokanopettajat ja erityisluokanopettajat ohjaavat oppilaita tarvittaessa sopivan tuen tai avun piiriin (koulun oppilashuolto).

Aineenopettaja

Aineenopettajan tehtävänä on oppilaan kasvun ja kehityksen tukeminen sekä oman oppiaineensa oppimisen ja opetuksen ohjaus. Aineenopettaja vastaa oppilaan etenemisen seuraamisesta ja huolehtii siitä, että oppilas saa tarvittaessa apua oppimisvaikeuksissa tai muissa esiin tulevista ongelmista.

Erityisopettaja

Erityisopettajan tehtävänä on tukea oppilaita ja antaa konsultaatioapua opettajille oppimisen tukeen liittyvissä asioissa esim. oppilaiden tuen tarpeiden tunnistamisessa, valmiuksien kartoittamisessa sekä pedagogisten asiakirjojen laadinnassa.

Opinto-ohjaaja

Opinto-ohjaajan vastuulla on järjestää luokkamuotoista-, henkilökohtaista- ja pienryhmäohjausta. Ohjauksella tuetaan oppilaiden jatkokoulutus- ja urasuunnittelua. Hän vastaa oppilaiden valintoihin liittyvästä ohjauksesta ja neuvonnasta. Opinto-ohjaaja on vastuussa myös työelämäyhteistyöstä.

Opinto-ohjaaja ylläpitää ammattitaitoaan osallistumalla mm. opinto-ohjaajien kokouksiin ja koulutuksiin. Opinto-ohjaaja osallistuu moniammatilliseen opiskelijahuoltotyöhön ohjauksen asiantuntijana ja osallistuu vanhempaintilaisuuksiin ohjauksen asiantuntijan roolissa. Opinto-ohjaaja järjestää infotilaisuuksia ja tiedottaa ohjauksellisista asioista, kuten esimerkiksi yhteishaku- ja jatko-opintotilaisuudet.

Rehtori ja apulaisrehtori

Rehtori ja apulaisrehtori ohjaavat oppilaita yhteisön jäsenenä kasvamisessa. He mahdollistavat opetushenkilöstön ammattitaidon ylläpitämisen.

Oppilashuoltohenkilöstö

Koululääkäri, terveydenhoitaja, koulupsykologi ja kuraattori vastaavat ohjauksesta oman erikoisalueensa mukaan ja ovat tarvittaessa mukana yhteishakuun liittyvissä asioissa.

4. Työskentely monialaisissa verkostoissa

Vuosiluokilla 1-6 yhteistyökumppaneita ovat muun muassa oppilashuollolliset verkostot, koululle nimetyt esiopetusryhmät sekä iltapäiväkerhotoiminta. Yhteistyötä 6. luokalla tehdään myös tulevan yläkoulun oppilashuoltohenkilöstön, opettajien, erityisluokanopettajien ja opinto-ohjaajien kanssa. Yläkoulussa yhteistyökumppaneita ovat muun muassa toisen asteen oppilaitokset ja oppilashuollolliset verkostot. Lisäksi ohjaustyössä voi olla mukana muita tarvittavia tahoja.

5. Kodin ja koulun ohjausyhteistyö

Oppilaiden saama ohjaus tukee oppilaita ja huoltajia opiskeluun liittyvässä tiedonsaannissa ja valinnoissa. Heille järjestetään mahdollisuuksia henkilökohtaiseen ohjauskeskusteluun oppilaan opiskelun ja valintojen tukemiseksi sekä erilaisissa oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyvissä kysymyksissä. Huoltajailtoja järjestetään tarpeen mukaan yläkoulun eri vaiheissa.

6. Työelämäyhteistyö sekä työelämään tutustumisen järjestelyt

Ammatteihin ja työelämään tutustuminen on osa peruskoulun opetussuunnitelmaa ja sen tarkoituksena on tukea oppilaan opiskelu- ja uravalintoja. TET-jaksolla oppilas saa harjoitella työelämän tietoja ja taitoja.

Luolavuoren koulun oppilaanohjauksessa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset kyvyt ja rajoitukset niin, että työn käsite nähdään laajasti. Avoimien työmarkkinoiden lisäksi työelämään tutustuminen voi tapahtua yhdistystoiminnan kautta, toimintakeskuksessa tai päivätoiminnassa. TET-jaksot voivat kestää osan koulupäivästä tai koko koulupäivän kuitenkin enintään 6h päivässä. Myös TET-jaksojen pituudet voivat vaihdella yhdestä päivästä viikkoon. Työtaitojen ja esiammatillisten opintojen tavoitteena on, että oppilas oppii tuntemaan työn merkityksen, työyhteisön keskeiset säännöt ja työ- ja vapaa-ajan käsitteen eron. Näitä valmiuksia voidaan harjoitella myös koulun pajatoiminnan avulla. TET-jaksot järjestetään oppilaan mielenkiinnon ja realististen tulevaisuuden suunnitelmien mukaisesti tavoitteena tukea jatkokoulutukseen hakeutumista. TET-jakso voi myös ohjata

mielekkääseen päivätoimintaan osallistumiseen aikuisuudessa. TET-jaksojen järjestelyissä mukana ovat oppilas, huoltajat, opinto-ohjaaja ja erityisluokanopettaja. Oppilaan tavoitteet jakson aikana sovitaan yksilöllisesti. Opinto-ohjaaja tai erityisluokanopettaja käyvät tapaamassa oppilasta TET-jakson aikana. Koulunkäynninohjaaja voi tarpeen mukaan olla mukana TET-jaksolla.

7. Tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus

Luolavuoren koulussa tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta annetaan vuosiluokilla 7-9 kaikille oppilaille. Tehostetun oppilaanohjauksen tarve huomioidaan moniammatillisena yhteistyönä. Opinto-ohjaaja laatii kaikille oppilaille henkilökohtaisen jatko-opintosuunnitelman. Opinto-ohjaaja suunnittelee tukitarpeet, organisoii ohjauksen ja arvioi sen riittävyttä erityisesti kahdeksannen ja yhdeksannen luokan aikana. Ohjaussuunnitelma pohjautuu oppilaan henkilökohtaiseen opetuksen järjestämistä koskevaan suunnitelmaan (HOJKS).

8. Ohjauspolku: jatko-ohjaus perusopetuksen jälkeisiin opintoihin

Oppilaanohjauksen tehtävänä on edistää oppilaiden kasvua ja kehitystä siten, että jokainen oppilas pystyy kehittämään opiskelunvalmiuksiaan ja vuorovaikutustaitojaan sekä oppimaan elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Oppilaanohjaus tukee oppilaita tekemään omiin valmiuksiinsa, arvoihinsa ja lähtökohtiinsa sekä kiinnostukseensa perustuvia arkielämää, opiskelua, jatko-opintoja sekä tulevaisuutta koskevia realistisia päätöksiä ja valintoja. Ohjauspolku perusopetuksen jälkeisiin opintoihin sisältää seuraavat vaiheet:

- siirtymävaiheen yhteistyö alkaa kahdeksannen luokan syksyllä
- toisen asteen opiskeluvaihtoehtoihin tutustumiset kuten oppilaitosvierailut
- oppilaiden hojks-palaverit 9. luokan syksyllä
- koulukokeilut toisen asteen oppilaitoksiin
- jatkokoulutuspalaverit moniammatillisissa verkostoissa ennen yhteishakua
- koehaku-vaiheessa harjoitellaan hakemista
- yhteishakuprosessi kokonaisuudessaan
- yhteishaun tulokset
- kesäajan ohjaus tarvittaessa yhteistyössä uraohjaajan kanssa
- opiskelujen aloittaminen toisella asteella.